

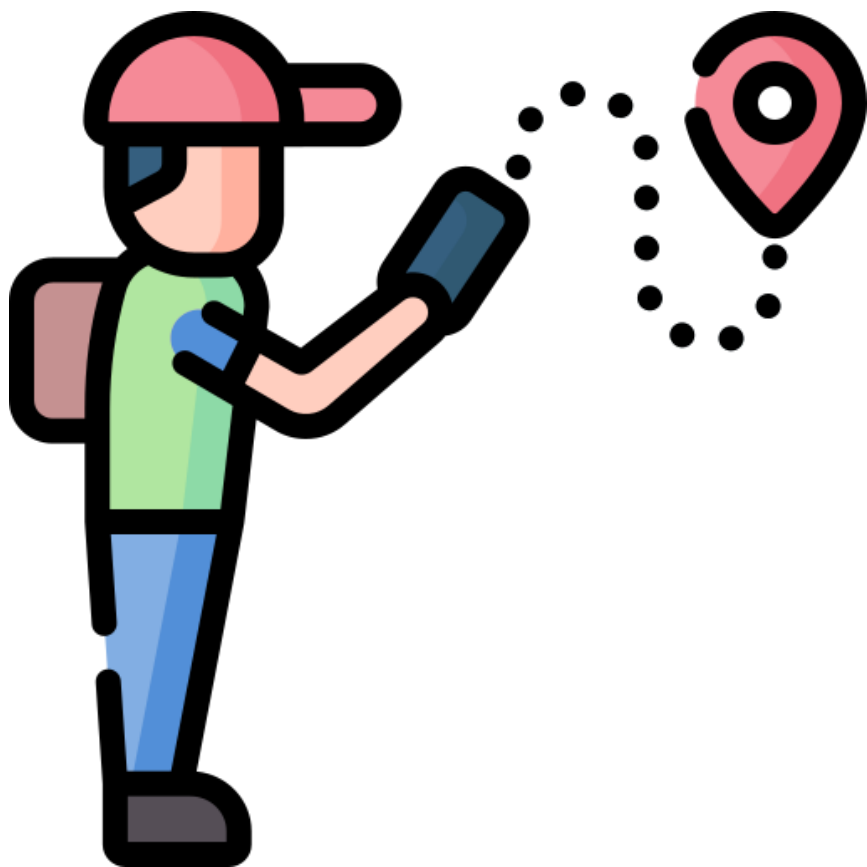

רכזי מיומנויות

תלקיט לרכזי מיומנויות
לבתי הספר העל יסודיים

התחל

עורכת דיגיטל
תמי קליימן בר

המשך

רציונאל

תלקיט זה נועד לסייע בידיכם בביסוס ובהובלת תהליך אפקטיבי של הקניית מיומנויות בתהליכי ההוראה, הלמידה וההערכה בבתי הספר. לצד הצגת תפקידכם, שילבנו באוגדן ידע וכלים רלוונטים לשימושכם וכן דוגמאות לתהליכים בית ספריים שישמשו לכם כהשראה בתהליכים הפדגוגיים שתובילו. האוגדן ימשיך להתעדכן מחומרים וכלים שנבנה ביחד במהלך השנה.

אנו מאחלים לכם עשייה ברוכה ופורייה
אגף א' חינוך על יסודי,
המנהל הפדגוגי משרד החינוך

רכז מיומנויות יקרים,

משרד החינוך מוביל מהלך מדיניות נרחב, אשר מטרתו לעצב את דמות הבוגר והבוגרת ולהבטיח את מוכנותם לעולם תוך הובלת כלל התלמידים להישגים מיטביים ולשוויון הזדמנויות. רכישת המיומנויות לצד הידע יסייעו לתלמיד להתמודד בחיי היום יום בעולם משתנה.

בכדי לקדם תהליכים אלו נוסף תפקיד בית ספרי - מוביל/ רכז מיומנויות. רכז המיומנויות אשר יקדם תהליכים תוך ביסוס שינוי בהטמעת תפיסת המיומנויות בתוכנית הפדגוגית הבית ספרית ובהתאמה לצרכי בית הספר.

מהי מיומנות?

הגדרת תפקיד

אבני דרך
בהטמעת מיומנויות

יוצאים לדרך

שותפי תפקיד

תכנית עבודה לרכז מיומנויות

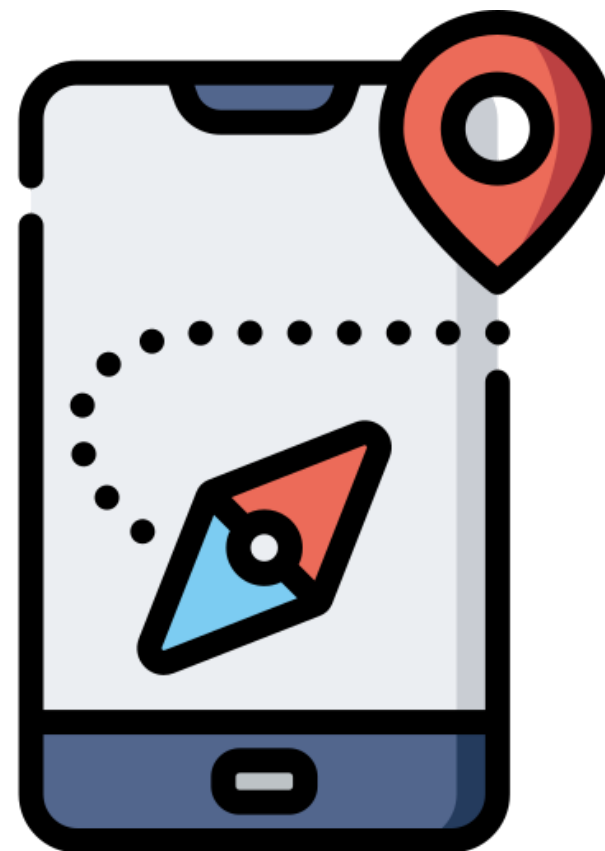
תפיסת המיומנויות
בראייה הבית ספרית

בתי ספר המובילים
את תפיסת המיומנויות

חומרים נוספים
מכנסים והשתלמויות

מן המחקר

תוכן עניינים

מהי מיומנות?

מיומנות היא יכולת כללית הנרכשת בלימוד ובאימון אשר תומכת בחשיבה, בלמידה ובהתפתחות ומנחה אותן. מיומנות כללית מפותחת תמיד בזיקה לידע, אך פיתוחה לא תלוי בסוג ידע מסוים. מיומנות ניתנת להעברה בין תחומי דעת ומאפשרת לעשות שימוש יעיל והולם בידע, בניסיון ובערכים במגוון רחב של הקשרים.

[קישור למיומנות בפורטל](#)

המיומנויות שהוגדרו במערכת החינוך 13

לחצו על האייקונים ללמידה נוספת על המיומנות

סטטוס מיומנויות בזמן אמת

כיתה י' 1

תמונת
תלמיד/ה

אוריינות
מידע

אוריינות
לשונית

חשיבה
ביקורתית

אוריינות
דיגיטלית

דנה כהן

נועה כהן

ישראל ישראלי

גל לוי

הגדרת תפקיד

רכז המיומנויות מבסס ומוביל את השינוי

בהטמעת תפיסת המיומנויות בתוכנית

הפדגוגית הבית ספרית והתאמתה לצרכי

בית הספר בשיתוף הרכז הפדגוגי ועם בעלי

תפקידים נוספים (בהיבטים הלימודיים,

החברתיים והרגשיים).

תפוקות מרכזיות בתפקיד רכז מיומנויות

תפוקות מרכזיות בתפקיד רכז מיומנויות

1. מוביל/ה את שילוב המיומנויות בתוכנית הפדגוגית הבית ספרית.
2. מלווה בשיתוף הרכז הפדגוגי את צוות רכזי המקצוע ובעלי התפקידים הבית ספריים, בהטמעת המיומנויות בהיבטים הלימודיים, הרגשיים והחברתיים בבית הספר.
3. מנחה בשיתוף הרכז הפדגוגי, את המורים במתן המענים לתלמידים בהקניית המיומנויות בדגש על אוכלוסיות מיוחדות.
4. מוביל שפה בית ספרית לקידום מיומנויות.
5. שותף ומנחה במיפוי, תכנון והובלת הפיתוח המקצועי בנושא המיומנויות.

לחצו על התפוקה כדי לקבל פירוט והרחבה אודותיה

אבני דרך בתהליך הטמעת מיומנויות

1. מיצוב התפקיד והגדרת ממשקי העבודה עם שותפים

פגישת עבודה עם מנהל

משימות נדרשות מרכז מיומנויות

2. בניית צוותי עבודה קבועים וסדיריות

הבנייה ארגונית

בניית צוות מוביל

3. תכנית עבודה והגדרת יעדים

מיפוי רכז מיומנויות

שחמיומניוט מחוז צפון

גיבוש תוכנית עבודה שנתית

קריית החינוך גינזבורג יבנה

מקיף עין גדי ותיכון דרור

מקיף עין גדי ותיכון דרור

תיכון תבל

הקלטת מפגש מדריכים

תיכון חוגים חיפה

כלי מיפוי לבניית השתלמות וליווי מורים

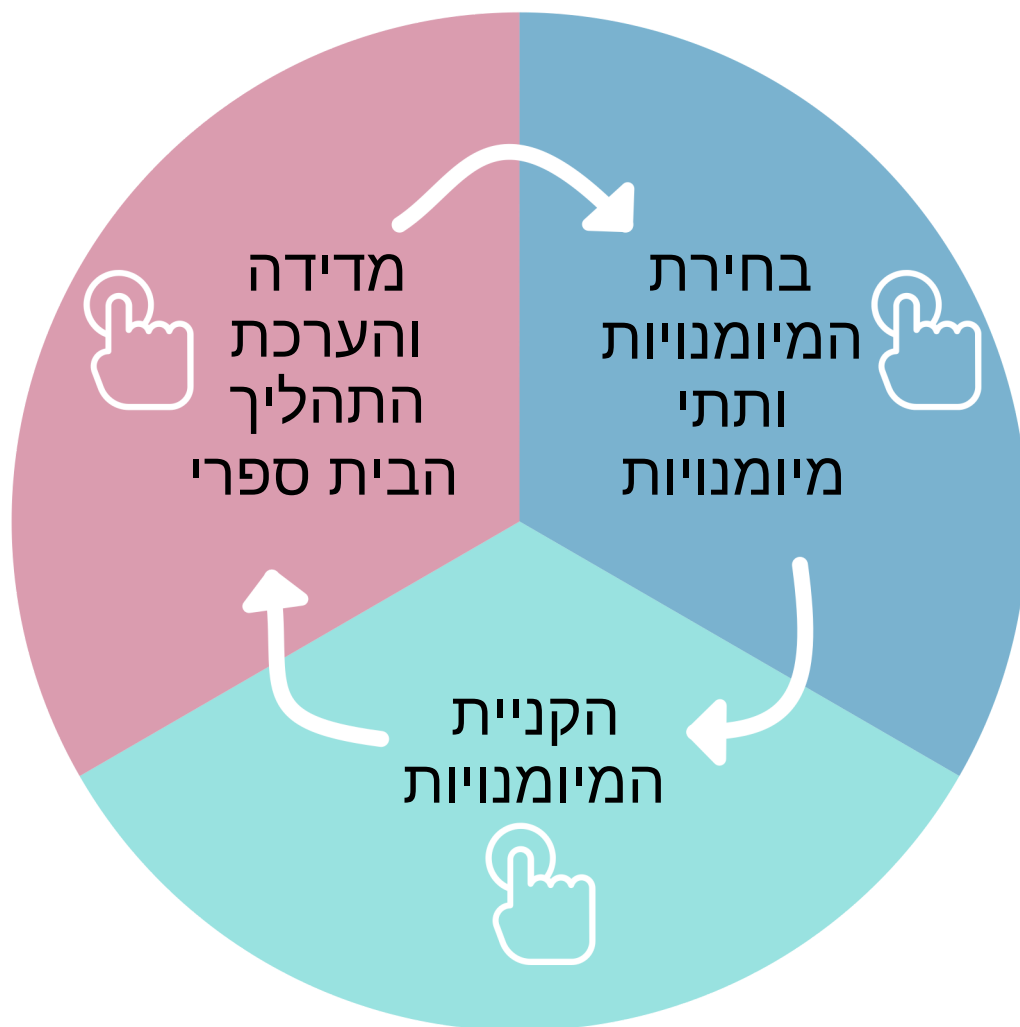
המלצה לתרבות הערכה בית ספרית

6. מדידה, הערכה ובקרה בית ספרית

5. תהליכי פיתוח מקצועי וליווי מורים

4. ארגון הלמידה (דוגמאות למודלים בית ספריים)

יוצאים לדרך

לפניכם תרשים שמתייחס לשלבים ראשוניים של יציאה לדרך החל מבחירת מיומנות ותתי מיומנויות תוך תשומת לב למאפיינים הפדגוגיים הייחודיים של בית הספר וקהילתו. בכל חלק פירוט על השלב כאשר הדגש המרכזי הוא המחזוריות בעבודת רכז המיומנויות.

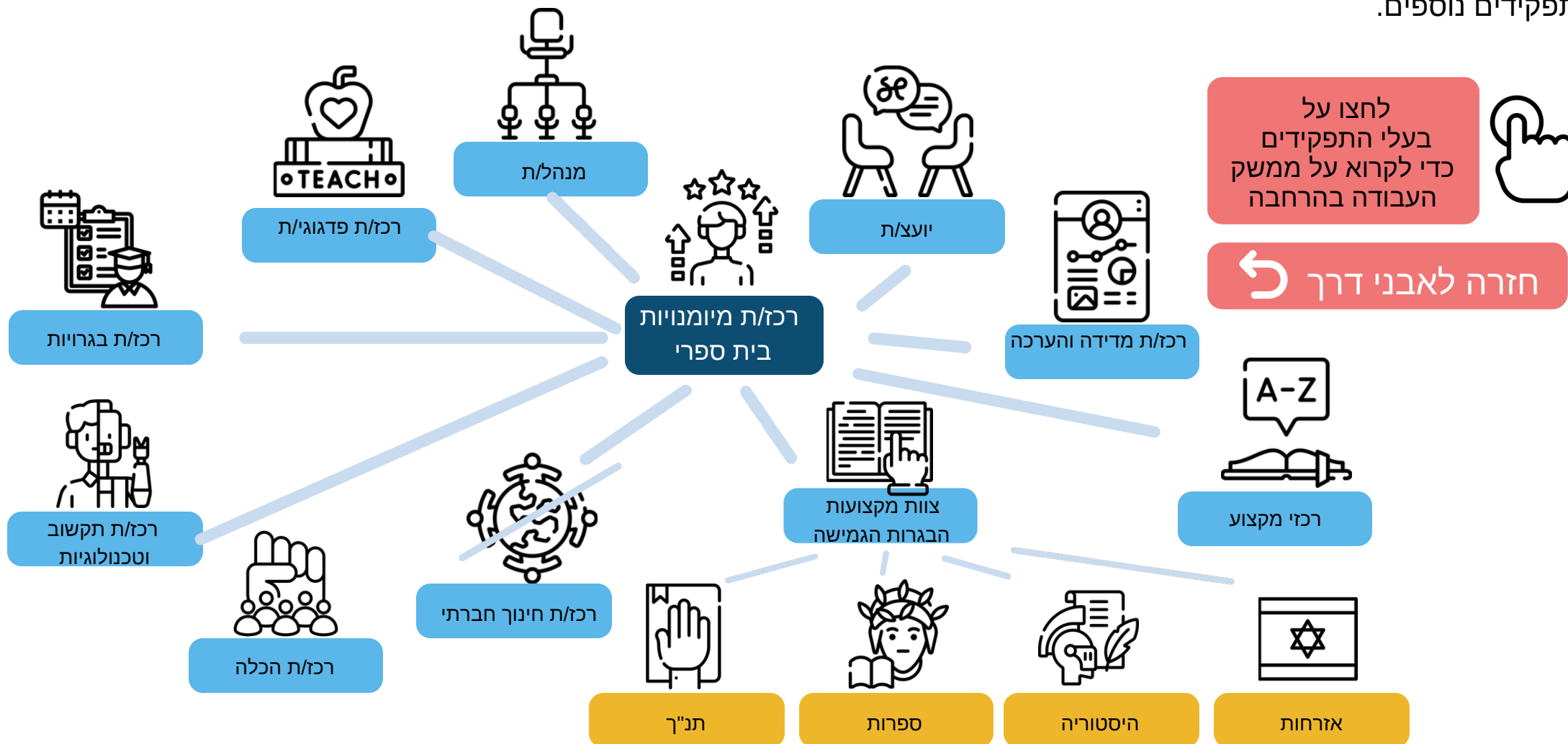
לחצו עליו כדי להיעזר בכלי למיפוי ובחירת מיומנויות

שותפים בית ספריים וממשקי עבודה של רכז/ת מיומנויות בית ספרי

על מנת להוביל ולבסס שינוי בתפיסה הבית ספרית להטמעת מיומנויות נדרשת היערכות ארגונית בית ספרית ושיתופי פעולה עם בעלי תפקידים נוספים.

תכנית עבודה שנתית לרכז/ת מיומנויות

בניית לוח משימות (גאנט) שנתית

לוח המשימות השנתי (גאנט) הוא מעין מטא-מנגנון ארגוני שמתכלל את שאר המנגנונים ומסייע לקדם אותם. בלעדיו, רוב הסיכויים שמנגנונים אחרים יישארו ברמה רעיונית ולא יצאו אל הפועל. בניית לוח המשימות השנתי מחייבת את בתי הספר לחשוב מבעוד מועד על אירועי מפתח, על מנגנוני ליבה ארגוניים, על פעולות חינוכיות מרכזיות ועוד.

יתרונות בולטים של "לוח משימות שנתי"

1. פיתוח ראייה מערכתית וחשיבה תכנונית.
2. חשיבה על כל האירועים והסדרתם בלוח זמנים, וכן ביזור סמכויות ביצוע.
3. קביעת זמן היערכות מספק לכל אחד מהאירועים.
4. הפצה מוקדמת ויכולת של שותפים להיערך ולהגיע לאירועים ולמפגשים.
5. בחינת האיזון בין מכלול האירועים - הימנעות מריכוז גבוה של אירועים בשבוע/חודש מסוים.

שלבים מרכזיים בבניית לוח המשימות השנתי ובשימוש בו:

- ☒ שלב ראשון – הכנת רשימת אירועים ומנגנונים.
- ☒ שלב שני – שיבוץ כלל האירועים והמנגנונים בלוח השנתי.
- ☒ שלב שלישי – מעקב אחר היערכות לאירועים המשובצים בגאנט.
- ☒ שלב רביעי – בדיקה ועדכון של לוח הגאנט במהלך השנה בהתאם לצרכים העולים מהשטח.

נובמבר 2024 - חשוון תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					2
				1	
3	4	5	6	7	8
10	11	12	13	14	15
17	18	19	20	21	22
24	25	26	27	28	29

נובמבר

אוקטובר 2024 - אלול תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					5
				3	4
			2		
6	7	8	9	10	11
13	14	15	16	17	18
20	21	22	23	24	25
27	28	29	30	31	

אוקטובר

ספטמבר 2024 - אב/אלול תשפ"ד

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					7
				5	6
			4		
8	9	10	11	12	13
15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27
29	30				

ספטמבר

אוגוסט 2024 - תמוז/אב תשפ"ד

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					3
				2	1
			1		
4	5	6	7	8	9
11	12	13	14	15	16
18	19	20	21	22	23
25	26	27	28	29	30

אוגוסט

אפריל 2025 - ניסן/אייר תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					5
				3	4
			2		
6	7	8	9	10	11
13	14	15	16	17	18
20	21	22	23	24	25
27	28	29	30		

מרץ

פברואר 2025 - שבט תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					1
2	3	4	5	6	7
9	10	11	12	13	14
16	17	18	19	20	21
23	24	25	26	27	28

פברואר

ינואר 2025 - טבת/שבט תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					4
					3
					2
5	6	7	8	9	10
12	13	14	15	16	17
19	20	21	22	23	24
26	27	28	29	30	31

ינואר

דצמבר 2024 - חשוון/כסלו תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					7
					6
					5
8	9	10	11	12	13
15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27
29	30	31			

דצמבר

כלל שנתי

ינוני 2025 - סיוון/תמוז תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					7
					6
					5
8	9	10	11	12	13
15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27
29	30				

יוני

מאי 2025 - אייר/סיוון תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					3
					2
					1
4	5	6	7	8	9
11	12	13	14	15	16
18	19	20	21	22	23
25	26	27	28	29	30

מאי

אפריל 2025 - ניסן/אייר תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת
					5
					4
					3
6	7	8	9	10	11
13	14	15	16	17	18
20	21	22	23	24	25
27	28	29	30		

אפריל

לחצו על האייקונים ותפתח המלצה לגאנט חודשי

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

נושאים

- +

פגישה עם מנהל/ת בית הספר - תיאום ציפיות וקביעת סדירויות.
- +

היכרות עם מסמך הנחיות תוכנית הברגרות הגמישה.
- +

מיפוי הצוותים שנכנסים בתשפ"ה לתוכנית הברגרות הגמישה.
- +

הכנת מיפוי טבלה של כל הכיתות בהן נכנסים לתוכנית הברגרות הגמישה בכל אחד מתחומי הדעת כולל כל הנדרש להפעלת התוכנית(כיתות, אמצעי קצה ועוד...).
- +

בניית צוות פדגוגי מוביל.
- +

קביעת סדירויות לצוותי העבודה שיוקמו.
- +

הכרות ולמידה באמצעות הכוורת- הפלטפורמה המקוונת שנבנתה לפיתוח המקצועי למורים.

אוגוסט 2024 - תמוז/ אב תשפ"ד

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

לחצו לעותק אישי

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכזמיומנויות בית ספרי

נושאים

+ [תכנון פריסת למידה והיבחנות\(משימות מבוקרות\).](#)

+ שילוב מיומנויות בתהליך פיתוח המקצועי ובהלימה לתפיסה הפדגוגית ותוך היועצות עם המחוז/פסגות.

+ [היכרות עם תכנית הבגרויות הגמישה בכל תחום דעת](#)

+ התאמה של מתווה הבגרות הגמישה בדרכי הוראה למידה והערכה [לאוכלוסיות ייחודיות.](#)

+ חשיפה ל**סרטוני ההדרכה** להיכרות עם המערכת המקוונת הנדרשת למשימות המקוונות בתוכנית הבגרויות הגמישה.

+ השתתפות בוובינרים טכנולוגיים להסבר על העבודה המקוונת על המשימות.

+ רישום לאפשרויות פיתוח מקצועי למורי רוח חברה ומורשת על ידי המפגמים.

+ מפגשי מפגמים עם מורים כהיערכות ליציאה לדרך לשנת הלימודים.

+ מפגשי היכרות ותיאום ציפיות עם מדריך רכזי מיומנויות.

+ בניית תכנית למידה שנתית בכל אחד מתחומי הדעת במקצועות רוח חברה ומורשת ופריסת משימות מבוקרות.

ספטמבר 2024 - אב/ אלול תשפ"ד

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

לחצו לעותק אישי

אוקטובר 2024 - אלול/ תשרי תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרינו

נושאים

- + סיוע טכנולוגי שוטף - מנהל חינוך טכנולוגי - מדריך תקשוב מחוזי.
- + מפגש עם רכזי מקצוע להתבוננות ולמידה על מיומנות זו או אחרת/הבנת המשימות.
- + מיפוי - חקר המיומנות בהתייחס לכל תחום דעת.
- + הכנת תכנית עבודה והגדרת יעדים על שילוב המיומנויות בתוכניות העבודה שלהם.
- + סיום בניית תכנית עבודה שנתית משותפת עם בעלי תפקידים נוספים בבית הספר.
- + המשך הטמעה טכנולוגית- ובינרים להסבר על המשימות המבוקרות.
- + המשך עבודת הצוות הפדגוגי בהובלת רכז המיומנויות.

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

נושאים

- בדיקת מצב הרישום לפיתוח המקצועי שבחרו המורים. עבודה עם רכזי המקצוע בתהליך הליווי של המורים.
- העמקת העבודה בהיבטים טכנופדגוגיים.
- התחלת [פיתוח מקצועי](#) בהתאמה למיפוי הצוותים הרלוונטים.
- התארגנות להערכה במחצית הראשונה של השנה ע"פ התכנית.
- הצגת תכנית הטמעת המיומנויות בפני צוות בית הספר.
- מעקב ובקרה אחר התחלת יישום התוכנית.

לחצו לעותק אישי

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

דצמבר 2024 - חשוון/ כסלו תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

נושאים

- +

פגישה עם מנהל/ת בית הספר- עדכון בתהליכי העבודה.
- +

המשך רתימת צוותי המורים והתהליך תהליכים הפדגוגיים.
- +

היערכות ומיפוי לקראת ישיבות פדגוגיות.
- +

פגישת צוות מוביל להמשך הבניית תהליך הטמעת מיומנויות ברמה הבית ספרית והיערכות לקראת הישיבות הפדגוגיות.
- +

שיח עם רכזי מקצוע לגבי שילוב מיומנויות בלמידה ובהערכה.

לחצו לעותק אישי

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

ינואר 2025 - טבת/ שבט תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

נושאים

- + תובנות מחצית ראשונה, תכנון והיערכות למחצית השנייה.
- + המשך ליווי הדרכה ופיתוח מקצועי למורים ולבתי הספר.
- + ישיבות מול רכזי מקצוע ורכזי שכבות.
- + איתור קשיים שלא נפתרו עד כה.

לחצו לעותק אישי

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

נושאים

- המשך עבודה עם הצוות הפדגוגי המוביל והתאמת תוכניות עבודה על בסיס ישיבות פדגוגיות.
- שיתוף בעלי תפקידים נוספים בבית הספר (למשל: יועצים חינוכיים, רכזי חינוך חברתי, וכדומה) לשילוב מיומנויות בתוכנית הפדגוגית ברמה הבית ספרית.
- מיפוי תלמידים מתקשים ומתן מענים ייחודיים.

לחצו לעותק אישי

פברואר 2025 - שבט תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

נושאים

+ המשך ליווי הצוותים המקצועיים. המשך רתימת צוותי המורים וחשיפתם לתהליכים הפדגוגיים.

+ הכנת מערך מדידה והערכה להכנסת תחום המיומנויות על-פי תחומי דעת.

+ הצגת תמונת מצב למנהל בית ספר - על פי מקצועות וכיתות.

לחצו לעותק אישי

מרץ 2025 - אדר/ ניסן תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

נושאים

הערכה תהליכי העבודה הפדגוגיים.

דיון בתמונת המצב בצוות המוביל - הצלחות ואתגרים בהטמעת תחום המיומנויות.

הערכת אמצע של הפיתוח המקצועי של הצוות.

מליאה בית ספרית להצגת תחום המיומנויות (הצגת הפעילות שנעשה בתחומי הדעת השונים)

לחצו לעותק אישי

אפריל 2025 - ניסן / אייר תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

נושאים

- + פגישה עם מנהל/ת בית הספר- עדכון בתהליכי העבודה.
- + היערכות לשנה"ל הבאה.
- + ישיבות פדגוגיות: מעקב שילוב מיומנויות.

מאי 2025 - אייר/ סיוון תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

לחצו לעותק אישי

חזרה לתכנית עבודה שנתית

כל מה שחשוב לרכז מיומנויות בית ספרי

יוני 2025 - סיוון/תמוז תשפ"ה

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

הקובץ ממשיך להתעדכן כל הזמן, שימו לב לעדכונים

נושאים

הפקת לקחים והיערכות לשנה"ל הבאה.

סיכום שנה.

ישיבת צוות המוביל לסיכום שנה והפקת תובנות.

בניית תוכנית עבודה לשנת הלימודים תשפ"ו להמשך תהליך שילוב מיומנויות (פריסת שעות מספטמבר).

לחצו לעותק אישי

דוגמאות של בתי ספר המובילים את תפיסת המיומנויות

בית-ספר אליאנס
מחוז חיפה

מודל התגים דוגמה לישיבה פדגוגית

בית-ספר כפר גלים
מחוז התיישבותי

בית-ספר חוגים
מחוז חיפה

בית-ספר בויאר
מחוז מנח"י

חומרים והקלטות מכנסי מובילי פדגוגיה וימי עיון בנושא מיומנויות

מיומנויות זה כל הסיפור
ינואר 2026

כנס מובילי פדגוגיה
אוקטובר 2025

חשיבה על חשיבה ביקורתית כיצד
זה קשור לעבודת הרכזים הפדגוגיים

אוגדן לרכזים הפדגוגיים כלי עבור
ייעול עבודת הרכז/ת הפדגוגית

יום עיון מיומנויות STEM
דצמבר 2025

סליחה, כאן לומדים אמפתיה?
שילוב מיומנויות רגשיות
חברתיות בתחומי הדעת

איך מחוללים שינוי פדגוגי בביה"ס?

מן המחקר

אסופת מחקרים העוסקים בקידום
מיומנויות למידה בהכונה עצמית

חינוך ומיומנויות
הצגה בפני קהל

מודל לפתרון בעיות מוטיבציוני
בסיוע צ'אטבוט

אוגדן סקירות קצרות בנושא
אוריינות דיגטאלית

תפיסת המיומנויות בראייה הבית ספרית

הטמעת תפיסת המיומנויות בבית הספר הינה תהליך של בניית קהילה לומדת, שבה השפה המשותפת משמשת גשר בין הזירות השונות. הצוות החינוכי משמש כאדריכל המעצב את התנאים לצמיחתם של תלמידים בעלי מיומנויות המתאימות למציאות המשתנה לחייהם כאזרחים בוגרים.

הכלי המוצג מתמקד בזירות הפעולה הבית ספריות, מתוך הבנה ששינוי בתפיסה מגיע מתוך שינוי בפעולה. כאשר בית ספר מאמץ את שפת המיומנויות, הוא משנה את הדרך שבה מורים ותלמידים תופסים הצלחה.

בכלי תמצאו דוגמאות להנכחת התפיסה בזירות הבית ספריות השונות וכן 'מיומנובוט'- כלי שיסייע בחשיבה, תכנון וקידום של תפיסת המיומנויות בבית הספר.

לחצו עליו כדי להיעזר בכלי

שנדע ימים טובים!

אגף א' חינוך על-יסודי